Safety as a Jewish Value

How does the torah reach in deep to make sure that safety is a priority and a value?

Ki Tetze Dev. 22, 8

תַבְנֶה בְּיִת חָלָשׁ וְעָשִׂית מַעֲקָה לְגַגֶּך וְלְא־תָשִׂים דָמִים בְּבִיתֶּך בְּי־יִפְּׁל הַנֹפֵל מִמֶּנוּ:כ When you build a new house, then you shall make a battlement for your roof, that

you build a new house, then you shall make a battlement for your roof, that you don't bring blood on your house, if any man fall from there.

Midrash Sifrei

ועשית מעקה לגגך – אין לי אלא גג, מנין לרבות בורות שיחים ומערות ונעיצים? תלמוד לומר: לא תשים דמים בביתך. אם כן למה נאמר: גג? פרט לכבש.

And you should make a fence for your roof. Only a fence? How do I know it includes a well and a cave, etc? The Torah says, do not place blood in your house. So why does it say roof? To exclude a ramp.

-don't put blood? In your home.. Unkelus

וְלָא תְשַׁוֵּי חוֹבַת קְטוֹל בְּבֵיתָך

Don't place the obligation of death in your house..

Targum Yerushalmi, Neofiti

ולא תשווי חובת שפיכות אדם זכיי לגו בייתך

Don;t put the obligation for spilling innocent blood in your home

Ketubot 41b

דתניא ר' נתן אומר מנין שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו ולא יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו שנאמר (דברים כב, ח) ולא תשים דמים בביתך:

TAs it is taught in a *baraita* that Rabbi Natan says: From where is it derived that a person may not raise a vicious dog in his house, and may not place an unsteady ladder in his house? It is as it is stated: "And you shall make a parapet for your roof that you shall not place blood in your house" (Deuteronomy 22:8). It is prohibited to leave a potentially dangerous object in one's house, and one who refuses to remove it is excommunicated.

Ray Yosef Bechor Shor

ולא תשים דמים בביתך כל דבר המזיק כגון כלב רע וסולם וולא תשים דמים אונו וולא ווt includes all damagers such as a bad dog or a shaky ladder.

Ramban: this is related to Lev. 19, 16

"You shall not go up and down as a slanderer among your people. "You shall not endanger the life of your neighbor. I am Hashem.

Rashbam

לא תעמוד על דם רעיך – לא תעמוד מנגד, אלא ניתן להצילו בנפשו של רודף.

DO NOT STAND BY THE BLOOD OF YOUR FELLOW: Do not stand idly by [if your fellow is being attacked]; you may save his life even by taking the life of his attacker.

Ramban

רמביין דברים פרק כב פסוק ח

ועשית מעקה - מצות המעקה מחודשת, או מבוארת מלא תעמוד על דם רעד (ויקרא יט טז).

This mitzvah of a fence is new or it is already clarified from Do not stand idly by the blood of your neighbor

Midrash Tanaim Devarim

<u>מדרש תנאים לדברים פרק כב פסוק ח</u>

ד"א כי יפל הני **אמר הקדוש ברוך הוא גלוי וידוע לפני שסוף זה עתיד ליפול ממנו אלא <u>שאני מבקש שלא תארע תקלה על ידיך</u> כמה שני (יחזי ג יז) בן אדם צפה נתתיך לבית ישראל:**

G-d said, it is known that he will fall from it but I ask that this accident not happen because of you

Abarbanel

להרחיק ההפסד האפשרי להיות קודם זמנוTo stop the possible loss before it happens זמנו

Rabbeinu Bahyay

ע"ד הפשט יזהיר שישתמר האדם מן הסכנה, כענין שכתוב: (דברים ד, ט) "השמר לך ושמור נפשך מאד",

To guard from danger

לא תעמוד וגו׳ – ת״ר, מניין לרואה את חבירו טובע בנהר או חיה גוררתו או לסטין באין עליו שהוא חייב להצילו, ת״ל לא תעמוד על דם רעך. (שם שם)

לא תעמוד וגו׳ – תניא, מניין שאם אתה יודע עדות לחברך שאי אתה רשאי לשתוק ת״ל לא תעמוד על דם רעך. (תו״כ

(לא תעמוד וגו' – ת"ר, מניין לרודף אחר חבירו להרגו שניתן להצילו בנפשו ת"ל לא תעמוד על דם רעך. (סנהדרין ע"ג א'

Tur: כי ההולך רכיל על חבירו יבא המקבל ויהרגנו כמו שאמרו חכמים שלשון הרע הורג שלשה:

Why is it connected to tattling?

A tattler on his friend, the one who was spoken to will go and kill him and the rabbis say lashon hara kills three (the speaker, the audience and the victim)

Rambam mitzvah 297

הזהירנו מלהתרשל בהצלת נפש אחד כשנראהו בסכנת מות או ההפסד ויהיה לנו יכולת להצילו כמו שהיה טובע בנהר ואנחנו נדע לשחות "לא תעמוד על דם רעך" ונוכל להצילו. או יהיה לסטים משתדל להרגו ונוכל לבטל מחשבתו או לדחות ממנו נזק, ובאה האזהרה באמרו "לא תעמוד על דם רעך" (ויקרא י"ט:ט"ז)

We are warned not to be lazy in the saving of life when we see someone in danger or of loss and we can save them, like one who is drowning and we can swim. Or a robber is trying to kill him and we can stop him...

Hinuch

שרש מצוה זו ידוע, כי כמו שיציל האחד את חברו כן חברו יציל אותו ויתישב העולם בכך, והאל חפץ בישובו כי לשבת יצרה

The root is known, for as one saves his friend so will his friend save him and the world will be settled that way and G-d wants the world to be settled.

R. Bahyay on the fence

ע"ד הפשט יזהיר שישתמר האדם מן הסכנה, כענין שכתוב (דברים ד׳) השמר לך ושמור נפשך מאד

The simple meaning is to guard from danger as it says, guard yourself and guard your life very much.

Is that what this verse means? Deut. 4, 15

Take therefore good heed to yourselves; for you saw no kind of form on the day that Hashem spoke to you in Horeb out of the midst of the fire.

Netziv

נכלל בזה הלשון אזהרה על שמירת הגוף והנפש, דמשום שמירת הנפש היה ראוי לכתוב 'ושמרתם מאד את ,(לב,ב), ושמור נפשך", אלא "ונשמרתם" — זה הגוף כדאיתא בברכות (לב,ב), "לנפשותיכם" — לשמירת הנפש "תשמרו" גם הגוף.

It is included in this language to guard your body and life, for for the soul only it should have said guard your soul, but this language of it should be guarded includes the body. See Berachot 32b.

Brachot 32b

ת״ר: מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך, בא הגמון2 אחד ונתן לו שלום ולא החזיר לו שלום. המתין לו עד שסיים תפלתו. לאחר שסיים תפלתו א״ל: ריקא! והלא כתוב בתורתכם: {דברים ד׳:ט״ן} ונשמרתם מאד לנפשותיכם !

The Sages taught: There was a related incident, involving a particular pious man who was praying while traveling along his path when an officer [hegmon] came and greeted him. The pious man did not pause from his prayer and did not respond with a greeting. The officer waited for him until he finished his prayer.

After he finished his prayer, the officer said to him: You good for nothing. You endangered yourself; I could have killed you.

Isn't it written in your Torah: "Take utmost care and guard yourself diligently" (Deuteronomy 4:9)?

Rambam Rotzeach 11, 4

ְּוְכֵן כָּל מִכְשׁל שֶׁיֵשׁ בּוֹ סַכָּנַת נְפָשׁוֹת מִצְוַת עֲשֵׂה לַהָּסִירוֹ וּלְהִשְּׁמֵר מִמֶּנוּ וּלְהִזְּהֵר בַּדְּבָר יָפֶה יָפֶה. שֶׁנָּאֲמַר (דברים ד׳:ט׳) הְשָׁמֶר לְדְּ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךְ. וְאָם לֹא הַסִיר וְהֵנִיחַ הַמִּכְשׁוֹלוֹת הַמְּבִיאִין לִידֵי סַכָּנָה בִּטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעָבַר בְּלֹא תְשִׂים דְּמִים הָשְׁמֶר לְדְ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךְ. וְאִם לֹא הַסִיר וְהֵנִיחַ הַמִּכְשׁוֹלוֹת הַמְּבִיאִין לִידֵי סַכְּנָה בִּטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעָבַר בְּלֹא תְשִׂים דְּמִים הִשְּׁמֶר לְדְ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךְ. וְאִם לֹא הַסִיר וְהֵנִיחַ הַמִּכְשׁוֹלוֹת הַמְּבִיאִין לִידֵי סַבְּנָה בִּטֵּל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעָבַר בְּלֹא תָשִׂים דְּמִים כ״ב:ח׳ (דברים כ״ב:ח׳

And so any obstacle which has a danger of life, it is a positive mitzvah to take it away and to guard from it and and to be careful with it very very much as it says, Deut. 4, 9: Guard your life and keep your soul, but if he did not and he put obstacles that bring danger, he annulled a positive command and violated "do not place blood in your home." Deut. 22, 8.

Did someone say an obstacle?

Lev. 19, 14

לא־תְקַלָּל חֵבֶשׁ וְלִפְנֵי עוֹּר לָא תָתָּן מִכְשֵׁל וְיָרָאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוֶה:

You shall not insult the deaf, or place a stumbling block before the blind. You shall fear your God: I am the LORD.

Seforno

שאף על פי שלא תזיק בידים הנה תגרום הנזק.

Even though you don't hurt him actively, you cause the damage!

Guard your life

Maharsha Brachot 32a

האי קרא בשכחת התורה קמיירי כמ"ש פן תשכח את הדברים וגו'

This verse speaks of the forgetting of the torah (note: or not to forget that G-d has no form)

Rav Elyashiv: What is the basis for this verse being about life?

הערות הגרי"ש אלישיב מסכת ברכות דף לב עמוד ב

בשבועות דכל המקלל את עצמו עובר בונשמרתם מאד לנפשותיכם חזינן מהאי ענינא דלשמור על החיים כלול בהאי קרא.

The gemara in Shvuot says that if you curse yourself you violate guarding your life so we see that protecting your life is included in this verse.bbbbbbbbb

Why a fence? Sefer Habatim #185

All this shows the wholeness of our Torah in fixing the society and the conduct of a person for his body and soul.

פטור מן המעקה ¹¹ והרבה דברים אמרו רבותינו ¹² בכל דבר שיש בו סכנה כגון מים מגולים וכיוצא בזה, ולשתות מן הנהרות בלילה ¹³ וכיוצא באלה הענינים רבים מורים על שלמות תורתנו בסדור ובתקון הישוב להנהגת האדם ליותו וליתייו

Another source: Lev. 18, 5

וּשְׁמַרְתָּם אָת־חֻקּתֵי וְאֶת־מִשְׁפָּטִׁי אֲשֶׁר יַצְשָׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהֹוְה:

You shall therefore keep my statutes and my ordinances; which if a man does, he shall live in them: I am Hashem.

Yoma 85b

ויקרא י״ח:הי} וחי בהם ולא שימות בהם}.

You should live by them and not die by them

Another piece of the puzzle

Do you make a bracha on this mitzvah?

ספר הרוקח המשך הלכות ברכות סימן שסו - "כל דבר שגם בני נח הוזהרו עליו כגון גזל גניבה וחמס והוענשו יד עני לא החזיקו וצדקה ולוייה ולקט ושכחה ופיאה והידור זקן שאם מצווים חייב אין צריך לברך וכן עשיית מעקה ודינים ותיקון מאזנים ומשקלות ומידות אין צריך לברך שהברכה וצונו ולא עכו"ם."

Rokeach

Anything that gentiles are obligated in such as... making a fence.. Do not need a blessing for the bracha is that he .commanded us not the gentiles

Rambam Brachot 11, 2

יֵשׁ מִצְוֹת ע ל אוֹ בַּסְפִינַה יֵשָׁב. וְכֵן אִינוֹ חַיַּב לְבָנוֹת בַּיִת כָּדֵי לַעֲשׂוֹת מַעֵקָה. וְכָל מִצְוֹת עֲשָׂה שֶׁבֵּין אָדָם לְמַקוֹם בִּין מִצְוָה שֶׁאִינַהּ חוֹבָה מִבָרָךְ עֵלֵיהָ קֹדֵם לַעֲשׂיַתָהּשּ ל אוֹ בַּסְפִינַה יֵשָׁב. וְכֵן אִינוֹ חַיַּב לְבָנוֹת בַּיִת כָּדֵי לַעֲשׂוֹת מַעֵקָה. וְכָל מִצְוֹת עֲשָׂה שֶׁבֵּין אָדָם לְמַקּוֹם בִּין מִצְוָה שֶׁאִינַהּ חוֹבָה מִבְרָךְ עֵלֵיהָ קֹדֵם לַעֲשׂיַתָהּשּ

There are some affirmative precepts in regard to which there is an obligation sedulously to strive to fulfil them; as, for example, to put on phylacteries, dwell in a booth on the feast of Tabernacles, take in the hand a palm branch together with the other plants on that feast, hear the sound of the ram's horn on the New Year. These are termed obligatory because there is an unconditional obligation to fulfill them. Again there are religious duties which are not obligatory but are in a sense permissive; for example, to affix a *Mezuzah* to the doors of a house or build a parapet on the roof; since there is no obligation to dwell in a house that requires a *Mezuzah* to be affixed to it. One may, if one chooses, live all one's lifetime in a tent or on a ship. Similarly there is no obligation to build a house in order to erect a parapet round the roof. Every duty to God, whether permissive or obligatory, requires a blessing to be said before its fulfilment.

Hayay Adam

חיי אדם ח"א טו:כד - "ואם יש לו בור ובאר בחצרו, ישגיח שיהיה סביב לו חוליא גבוהה יי טפחים או כסוי כראוי כדי שלא יפול בו אדם, בין שיש בו מים או לא, וכן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות, מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה, שנאמר [דברים ד, ט] השמר לך ושמור נפשך. ואם לא הסיר והניח המכשולות המביאים לידי סכנה, ביטל מצות עשה ועבר בלא תשים דמים [דברים כב, ח] ונראה לי דאין מברכין על עשייתן (אף על גב דהעושה מעקה מברך, התם בהדיא כתיב ועשית מעקה. אבל להסיר המכשולות העיקר הוא שעובר בלא תעשה, כדאיתא בספרי, אין לי אלא גג. מנין לרבות בורות, תלמוד לומר לא תשים. ואף על גב דהרמב"ם והש"ע כתבו דעובר מצות עשה דהשמר נפשך, אין מברכין על עשה זו שאינה מיוחדת על זה אלא היא כללית."

You don't make a bracha on it (protective measures) even though you do on a fence, there it says to make a fence, but here taking away obstacles you violate the negative, guard your life...

What is this mitzvah?

Semak

ספר מצוות קטן מצוה קנב

לעשות מעקה דכתיב (דברים כ"ב) ועשית מעקה לגגך

.To make a fence

Rabbeinu Yerucham

רבינו ירוחם - תולדות אדם וחוה נתיב כא חלק ה דף קעט טור ב

חייב אדם לעשוי מעקה לגגו שלא יפול שום אדם ממנו שני ועשית מעקה לגגך וגוי

You have to make a fence so no one should fall from the roof

Sefer Hachinuch

ספר החינוך פרשת כי תצא מצוה תקמו

להסיר המכשולים והנגפים מכל משכנותינו, ועל זה נאמר [דברים כייב, חי], ועשית מעקה לגגך.

To take away the obstacles and plagues from our neighborhoods

Rambam

ספר המצוות לרמביים מצות לא תעשה רצח

והמצוה הרצ"ח היא <u>שהזהירנו מהניח המוקשים והמכשולות בארצותינו ובבתינו כדי שלא ימותו בהם בני אדם</u>. והוא אמרו יתעלה (תצא כב) ולא תשים דמים בבית

. We are warned not to put obstacles and snares in our land and home so people will not die

What are the mitzvot in this realm? How are they unique?

Make a fence, active

Do not place blood in your home, be proactive

Don't stand idly by the blood of your neighbor, be active at the time of the crisis

Guard your life very much, don't do things which are dangerous

In front of the blind don't put obstacles, don't cause any harm, indirect harm

You should live by them (the mitzvot), general idea

What is the nature of the mitzvah of a fence, maakeh? The mitzvah of safety!

To make a safe community, home, land

To foresee danger

To avoid guilt, causing harm

That you should be careful or that the home should be safe?